

Presentació

«La identitat no es pot compartimentar, no es divideix ni en meitats ni en terços, ni per zones separades. No tinc diferents identitats, només en tinc una, feta de tots els elements que li han dat forma, en una «mescla» especial que no és mai la mateixa per a un altre.»

MAALOUF, Amin (1999) *Les identitats que maten*.
Per una mundialització que respecti la diversitat.
Barcelona: Edicions La Campana, pàg. 10.

Les VI Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials, que van tenir lloc al febrer del 2009 a la Universitat Autònoma de Barcelona, van estar dedicades la construcció de les identitats des de l'ensenyament i l'aprenentatge de la història, la geografia i les ciències socials a l'educació primària i secundària. En aquestes jornades, amb investigadors convidats de diferents països (Marroc, Colòmbia, Mèxic, Suïssa i Canadà) i amb la participació de docents de primària, de secundària i d'universitat, es van contrastar perspectives que vinculen identitat i ciutadania, es van contextualitzar experiències diverses i complexes i es van valorar els reptes, les dificultats, les possibilitats i les estratègies per abordar —des de l'ensenyament de la història, la geografia i les ciències socials— la construcció de les identitats dels infants i joves.

La realització de les Jornades va tenir el recolzament de l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i de l'ajut 2008ARCS200043 concedit per l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya per a l'organització de congressos i jornades científiques. El comitè organitzador va estar format per: Joan Berlanga, Agnès Boixader, Gustavo González, Jesús Granados, Rodrigo Henríquez, Montserrat Oller, Cecília Llobet i Antoni Santisteban, coordinats per Joan Pagès i Neus González, i a més es va comptar amb la inestimable col·laboració d'Alfons Valenzuela i Marisol Sanahuja en la secretaria.

Per a l'edició d'aquest llibre es va decidir incloure totes les aportacions fetes durant les jornades, per aquest motiu es poden trobar:

- les conferències fetes pels investigadors estrangers: Mostafa Hassani del Marroc, Carlos Arturo Sandoval de Colòmbia; Francisco Javier Dosil de Mèxic; Nadine Fink de Suïssa; i, Marc-André Éthier, David Lefrançois i Stéphanie Demers del Quebec,

- les recerques realitzades per equips: Roser Batllori, Lluís del Carmen, Margarida Falgàs, Alfons Romero i Montserrat Oller (del grup Coneixmedi de la Univer-

stat de Girona); Neus González, Gustavo González, Rodrigo Henríquez, Joan Pagès i Antoni Santisteban (de grup Gredics de la Universitat Autònoma de Barcelona); Claudia Vallejo, Melinda Dooly i Montserrat Oller (del grup Greip de la Universitat Autònoma de Barcelona); i Raquel Pulgarín i Ruth Elena Quiroz (del grup Comprendre de la Universidad de Antioquia), i les experiències d'aula realitzades per docents: Antoni Santisteban, Josefina Fondevila i Ferran Sánchez (primària); Jordi Nomen i Josep Ortega (secundària); Montserrat Palou, Anna Moreno i Maria Rosa Obiols (secundària); Lucicleide de Souza i Xavier Miró (secundària), Lluís García (primària), Núria Ibàñez i M. Dolors Sala (secundària); i, Ferran Grau i Victòria Almuni (secundària).

Al final, hi ha una síntesi dels debats i les reflexions — realitzada per Rodrigo Henríquez— que van tenir lloc durant els tres dies i on van participar prop d'un centenar de docents de primària, secundària i universitat.

Cadascun dels escrits manté la llengua triada pels autors, per aquest motiu és una publicació trilingüe ja que hi ha textos en català, i d'altres en castellà i francès.

L'obra comença amb un capítol on s'exposen les principals idees de la temàtica de les Jornades — la construcció de la(es) identitat(s) — i la seva relació amb la didàctica de les ciències socials en general, i l'educació de la ciutadania en concret.

La recerca i les experiències presentades, la gran participació dels assistents i la riquesa del debat que es va generar durant les Jornades mostra com aquesta temàtica és d'un gran interès en el món educatiu. Esperem que la publicació d'aquest llibre aportï elements per enriquir i aprofundir en la reflexió d'aquesta temàtica, i idees per abordar-la a l'aula.

Joan Pagès Blanch i Neus González Monfort
Bellaterra, setembre de 2010.